

Årgång 29 nr 2 2018

Siriklockan

Fryksände pastorats kyrkblad

Svenska kyrkan
FRYKSÄNDE PASTORAT

NÄR FOTBOLLEN
BLIR LIVSVIKTIG
LJUSET
BÖRJA OM
från början

innehåll

SIRIKLOCKAN nr 2 2018 Kyrkoblاد för Svenska kyrkan i Fryksände, Lekvattnet, Vitsand och Östmark
Box 52, 685 22 Torsby • info@fryksandepastorat.se • www.fryksandepastorat.se • Ansvarig utgivare: AnnKatrin Uppvall
Layout: Birgitta Brorson • Bild omslag: Birgitta Brorson • Tryckt hos Ramströms Tryckeri AB • Upplaga: 4800

3 KYRKOHERDEN
har ordet	20 FRYKSÄNDE KYRKOKÖR
i Sollerö kyrka
4 KYRKORÅDETS ORDFÖRANDE
har ordet	22 ANSLAGSTAVLAN
smått o gott
5 BÖRJA OM FRÅN BÖRJAN
Katarina Wolf	23 EN KVÄLL I VITSAND
som fick konsekvenser
6 ATT ARBETA MED ASYLSÖKANDE
kyrkan behövs	24 DIN SVENSKA KYRKA
Johan Bonander
10 DEN BLOMSTERTID NU KOMMER
Anna Lindén	25 PROGRAM SOMMARMUSIK
2018
12 NÄR FOTBOLLEN BLIR LIVSVIKTIG
Svenska kyrkans internationella arbete	26 NY KYRKOHANDBOK
Svenska kyrkan
14 LJUSET
Else-Britt Kjellqvist	27 FAMILJESIDAN
Fryksände pastorat
16 EN KÄRLEK SÅ STOR
boken om Bengt Jonson	28 FRYKSÄNDE PASTORAT
kontaktuppgifter
18 KANSKE STIFTETS FINASTE ORGEL
Fryksände kyrkas ombyggda orgel	

Uppgraderad version av dig...

Att få varva ner och vara ledig några veckor. Tänk så viktig den perioden är. Det händer något med oss då. En gång läste jag en artikel om att många japaner bara har en vecka semester och då de har denna enda vecka så vet de ofta inte vad de ska göra, de hinner aldrig varva ner. För så är det, det tar minst en vecka att varva ner.

Efter ytterligare ett par veckor så når i vart fall jag dimensioner i mig som jag i vanliga fall inte riktigt kommer i kontakt med. Här finns tankar och reflektioner som är livsviktiga. Lite som att kalibrera själen; "vad är bra och vad är mindre bra i mitt liv och vad ska jag göra åt det som är mindre bra?"

Att springa ifrån de frågorna är inte att rekommendera – då riskerar de att komma ikapp men då på sätt som sannolikt är svårare att handskas med än då jag först erfor dem.

Något jag tycker jag stöter på allt oftare – och där jag vet att även jag allt som ofta faller in i denna obetänksamhet – är att jag använder ordet "man" istället för "jag". Är det för att det tycks oss ofarligare, mindre personligt på något vis att säga "man" istället för "jag"? Kan det rentav vara så att bruket av "man" istället för "jag" kan få till följd att jag tillmäter mina egna tankar och reflektioner ett mindre värde? Kanske med följderna att andras slutsatser och "gåpå-landa" är något "man" lätt viker undan ifrån, de andra tycks ju oss så självsäkra och kavata. Hänger detta sen ihop med hur svårt respektive lätt jag har att till exempel sätta gränser för mina egna behov? Om vi om oss själva tänker och talar i "man" eller "jag"?

Sådana här mönster går sannolikt generationer tillbaka och jag minns hur jag som ung i mitt barndoms Vargön hade än svårare med denna tydlighet. De ringde från lasarettet, kan du jobba extra i helgen? Jag gick på vårdskolan och hade tänkt att "åh vad skönt att vara ledig nu till helgen" men jag kunde bara inte säga nej då jag fick frågan. Så mitt i natten ringe Christer Eldh på Tidningstjänst: "Johan, tidningsbudet är akut sjuk, kan du ta hans pass?" Javisst svarade jag instinktivt klockan fyra på morgonen och åkte ut med min Puch Dakota till postbryggan i Vargön och buntarna med Göteborgsposten och Elfsborgs Läns Allehanda. En dag då jag kom hem från ett sådant extrapass och bara skulle duscha för att åka iväg till lasarettet, till IVA där jag satt extravak blott 16 år gammal så mädde jag plötsligt illa och jag fick springa på toaletten,

hjärtat bara slog och jag blev livrädd. Vad hände? Jo, jag hade fått en panikattack. Bara för att jag inte lyssnade på mig själv. Men det insåg jag inte då, kände mig mest bara uslig som kom att sjukskriva mig från lördagens extravakspass på IVA, vem skulle nu ta mitt arbetspass?

Det var först då jag flyttade till Stockholm och gick till en privatpraktiserande psykolog som jag sakta men säkert lärde mig att säga "jag" istället för "man" och även kunna säga nej då mitt inre ville det. Inget käckt "ja" längre bara för att tillfredsställa en omvärld jag inbillade mig att jag var outhärlig inför. Men vi är inte outhärliga för andra än för några få i våra liv som våra barn, våra föräldrar, de som står oss riktigt nära.

I "det yttre livet" måste andra regler få gälla, vi har rätt att få ha en dräglig vardag och för att få det måste jag veta någorlunda var mina egna inre gränser går. Sådant här kan vi få hjälp att fundera på i semestertider, mina egna behov. Då är det viktigt att inte springa ifrån de tankarna även om de i början kanske tyckas jobbiga eller skrämmande, men räds dem inte utan möt dig i dem, de kommer ju från dig och bär ofta svaret på frågan vem du är ämnad att bli.

I den här resan mot en ökad självständighet och tydlighet är levande Jesus Kristus ett väldigt stöd. Denna andliga realitet kan i tros- och bönelivet ge dig vissheten att ingen av oss, inte du och inte jag, någonsin är ensamma då vi söker vår väg mot ett sannare och mer helgjutet liv. Ty just detta vill han att vi ska göra, du och jag, vår Jesus Kristus; söka sanningen. Varför? Jo, för där finns friheten, den sanna och riktiga och där, i sanningens land pratar alla om sig själva i första person singularis, i "jag" form. Så kom skynda och låt oss bege oss dit!

Så med andra ord: Räds inte de där tankarna och känslorna som kanske vill upp ur dig såhär mitt livet och i sommarens semesterlunk – de kan vara en vägvisare till en ännu sannare version av just dig! Den du då och då kan ana där i ögonvrån. En uppgraderad version av dig.

Jag önskar dig en fin sommar!

Tid för vila och återhämtning

Äntligen så är sommaren här i vår vackra bygd. Åkrar växer, blommor prunkar, fåglar sjunger, korna är på grönbete och hästar och getter i hagen.

En självklar del i den bilden är ett kyrktorn där borta mot horisonten och svalor som kretsar kring det. En solnedgång eller för den delen en soluppgång. Vi har verkligen nåden att få bo och verka i en vacker bygd och det är en ynnest att få vara verksam som förtroendevald bland så många engagerade, ”goa” och snälla människor som är verksamma här.

Det är lätt att bli hemmablind, fokusera på det som inte fungerar eller kan fungera bättre och glömma den övergripande bilden. Att vi är väldigt privilegierade här uppe i vårt norra Värmland med vår storslagna natur och vårt goda klyne. Här är humor, prat och glädje.

Vi tar nu sommarledigt som förtroendevalda med ett bokför 2017 i balans presenterat för oss och en verksamhetsrapport som vittnar om hårt, gott och väl utfört arbete. Det gläder mig mycket. Gläder mig gör det också då jag är ute och besöker våra fyra kyrkogårdar och får ta del av hur välskötta och vackra de är. Jag vill ge en stor eloge till alla kyrkogårdsarbetare.

Jag önskar er alla en riktigt fin sommar. Ta också tillfället i akt att besöka våra kyrkor och kyrkogårdar och kom inte minst och lyssna på vår nyrenoverade orgel i Fryksände kyrka.
Rune Mattsson, Kyrkorådets ordförande

90 SVENSK
KONTO INSAMLINGS
KONTROLL

NÄR FOTBOLLEN BLIR LIVSVIKTIG

För barn och ungdomar på flykt betyder fotbollen glädje, gemenskap och hopp i en värld av oro och utsatthet.

**GE EN GÅVA
SOM GER
LIVSKRAFT**

Swisha din gåva till 9001223
PG 90 01 22-3 | BG 900-1223

FOTO: JESPER WAHLSTRÖM

Svenska kyrkan
INTERNATIONELLT ARBETE

medlem av
actalliance

Börja om från början

”Börja om från början börja om på nytt” är en av Sven-Ingvars mest älskade låtar. Gruppen Sven-Ingvars uppstod 1956 i Grums kommun – precis som min släkt på mammas sida. Från åtminstone tidigt 1700-tal bodde mina anfäder och dito mödrar i trakterna kring Sven-Ingvars tillblivelseort.

Text och foto: Katarina Wolf

Den 1 september 2017 kom jag till Torsby från Stockholm och började arbeta som präst i Fryksände pastorat. Ett halvår blev det innan jag måste återvända till huvudstaden och min sjuka gamla mor. Så i mars i år kunde mamma, mätt på livet, omgiven av barn och barnbarn fridfullt somna in i evigheten. På begravningen fick stockholmsorganisten spela ”Ack Värmland du sköna” och han klarade det riktigt bra!

Så efter sommaren, den 1 september 2018, börjar jag om från början och börjar jag om på nytt som präst här uppe i Fryksände. Att se fullmånen över skogen medan kattugglan sjunger och vedspisen sprakar är mer givande än att sitta i Stockholms bilköer i reklamskyltarnas sken medan medtrafikanterna hytter med nävarna. Och på tal om vedspis; förra året letade jag efter ett hus med just vedspis och fann en

ljuvlig liten timmerstuga på 29 kvadrat. Denna yta blir dock i minsta laget nu när min 26-årige son Ludvig också vill komma hit för att göra sin praktik i skogen. Han utbildar sig nämligen till skogsbrukstekniker/skogsmaskinförare i Alfta, Hälsingland. Så vet ni en något större stuga, hus, torp med vedeldningsmöjligheter och inspirerande utsikt är ni mer än varmt välkomna att höra av er!

Sannerligen ser jag fram mot att börja om från början och börja om på nytt i Sven-Ingvars och släktens vackra landskap. Min farmor var dock inte värmlänning utan judinna från Österrike och jag tycker mig ana likheter mellan det judiska och det värmländska.

Det är något med lekfullheten, vemodet, galghumorn, temperamentet och berättarlusten...

Att arbete med asylsökande

alla får inte en rättsäker prövning – då behövs kyrkan

Kanske är det så att våra fyra år i Sydafrika i slutet på 90-talet är en bidragande orsak till mitt engagemang för flyktingar och asylsökande. Jag vet hur det är att hamna i ett land där man inte fullt ut kan språket, där man inte förstår humorn och där man inte kan förklara varken att bromsbeläggen måste bytas på bilen eller att man har halsfluss. Med den erfarenheten har jag både kunskap och kännskap hur det är att vara främling.

Text: Karin Lövestam-Öberg

Gud leder in oss på olika vägar i våra liv och ibland får vi verkliga utmaningar, som vi antingen kan anta eller stå över. För mig har det varit en utmaning att på ett mera systematiskt sätt arbeta med flyktingar och deras asylärenden. Jag vill berätta lite om det, för rätt ofta möter jag människor som inte vet så mycket om villkoren för de asylsökande som kommer till Sverige. Under de senaste åren har jag haft kontakt med personer från Syrien, Ukraina, Jemen, Palestina/Gaza, Afghanistan, Georgien, Nigeria, Elfenbenskusten, Somalia, Egypten, Azerbajdzjan, Kongo Kinshasa, Irak, Iran, Eritrea och Etiopien. Alla med olika anledningar att fly från sitt land, men med det gemensamt att de sökt sig bort från krig, förföljelse och orimliga levnadsförhållanden och de har kommit hit därför att de är i behov av vår hjälp och vårt stöd. I mötet med människor brukar jag alltid tänka att ”det kunde ha varit jag” eller ”det kunde lika gärna ha varit mitt barn”

Till kyrkan kommer människor oftast när deras asylutredning har gått igenom alla instanser och de har förlorat rätten till offentligt biträde med ersättning från Migrationsverket. Då står de för det mesta med ett negativt beslut i handen och ett krav att de ska lämna Sverige. Jag vet att många anser att då ska man också göra det, men det är ofta lättare att säga det än att kunna genomföra. För att kunna resa behöver en person resehandlingar och ett land som är beredd att ta emot, och många har varken tillgång till det ena eller det andra.

Ny lag

Den 1/6 2016 kom det en tillfällig lag, också kallad LMA-lagen, Lagen om Mottagande av Asylsökande, som är tänkt att sätta större press på personer med negativa beslut att lämna Sverige. Som ett led i att tvinga dem att åka så drar Migrationsverket, MIV, först in deras ekonomiska bistånd, de

61kr. eller 71 kr. per dag de fått och som ska täcka deras omkostnader (undantag görs för barnfamiljer eller om det finns uppenbara hälsoskäl). Om det inte hjälper så vräks de från det boende de är anvisade av MIV och ställs på bar backe. ”Rätt väg att gå!” tänker kanske någon vän av ordning, men problemet är att inte alla varken kan eller ens ska lämna landet. Detta kan tyckas konstigt för de har ju fått ”nej”, men jag ska förklara.

En av följderna med den här lagen är att gränspoliserna nyligen sa att de inte kan sköta sitt jobb med att verkställa utvisningarna, för när de kommer och ska hämta folk, för att se till att de lämnar landet, så har ”de avvikit”. Sanningen är den att det är inte personerna själva som valt att lämna, utan det är migrationsverket som har sett till att de har avvikit. De har följt lagen och vräkt dem, och därför har de inte längre någon känd adress.

Detta är faktiskt en följd av lagen som diakoner och präster i vårt kontrakt påpekade i en debattartikel för mer än ett år sedan. En lag som kom till för att förmå folk att lämna landet har blivit så kontraproduktiv att den istället försvårar för polisen att verkställa utvisningarna.

När människor kommer till oss så är det är verkligen inte så att beslutet alltid är fattat på korrekta grunder. Det är så mycket som kan gå fel i en asylprocess och det första jag gör är att försöka sätta mig in i vad det är som har hänt i ärendet.

Hur går det till i ett asylärende

När man ansöker om asyl, får man ett juridiskt biträde sig tilldelat. En del är bra och engagerade, men programmet ”Kaliber” visade för ett tag sedan hur lurendrejure och rent kriminella blivit anställda som juridiska biträden och betalades av MIV. Inga krav hade ställts på juridisk kom-

Fryksände pastorat är en uthållig samhällsaktör i arbetet med de asylsökande

Medmänsklighet och att våga möta människor där de faktiskt är, fysiskt och psykiskt, är viktigt. För drygt ett år sen, då Torsby kommun hade över 1000 asylsökande, kom över hundra besök i veckan till träffpunkten på Prostgården. Där undervisar vi om vårt land, seder och bruk och inte minst vill vi vara medmänniskor; ge ett psykosocialt stöd och en trygghet.

Alla de insatser vi gör som kyrka i vårt Fryksände pastorat har vi fått full kostnadstäckning för med externa medel. I år bedriver vi verksamheten på Prostgården med stöd av medel från Länsstyrelsen. Föregående år med stöd av statliga medel och medel från Kyrkostyrelsen centralt. Även den del av vår diakon Karin Lövestam-Öbergs tjänst som nu fokuserar på att ge stöd i de asylprocesser där rättsprocessen inte fungerar som den borde - och som redogörs för här i artikeln, får vi externa medel för. Denna gång från Karlstad stift.

Johan Bonander kyrkoherde

Karin Lövestam-Öberg och Habib Rezai går igenom ansökan för gymnasiestudier

petens. Jag har mött båda sorterna ska jag säga. En del asylsökanden har fått mycket bra hjälp medan andra inte ens har fått träffa sitt ombud. Sen kallas man så småningom på intervju, där man ska berätta sitt livs historia och varför man är här. Väldigt ofta berättar den asylsökande att det inte fungerat med tolken. De har inte pratat samma språk, hen är inte auktoriserad tolk och det har ibland blivit uppenbara fel utan att utredningen har stoppats. En pojke berättade för mig att han, när han fick frågan om han förstod tolken, svarade på dari att han inte förstod mer än 50 % av vad tolken sa. Tolken i sin tur översatte till svenska att ”vi förstår varandra perfekt”. Det var också vad som stod i utredningen och pojken anklagas för att inte vara utförlig och trovärdig.

Det var en av de mest usla utredningar jag sett!

Beslutet får man vänta på ett bra tag. Om det är positivt när det kommer, då får man stanna antingen tillfälligt ett antal månader eller så får man permanent tillstånd. Hur man bedöms påverkar mycket chanserna att få hit sin familj. Just nu har jag ett ärende där en person kom i september 2015. Fick positivt beslut ett år senare. Samma dag ansökte vederbörande om att få hit sin familj och den 5/5 2017 tar de sig från krigets Syrien till svenska ambassaden i Sudan. Allt är klart men inget beslut är fattat på MIV för förälder och barn och de sitter fortfarande i Syrien och väntar. Det är inte svårt att förstå för någon av oss, hur människor med separerade familjer känner sig när åren går och kriget bara fortsätter. Är beslutet istället negativt så kan man överklaga till migrationsdomstolen. Tanken är att den ska vara en neutral domstol, som ska bedöma hur utlänningslagen följs, men min upplevelse är att de mycket ofta går på migrationsverkets linje.

De juridiska biträdena, har mycket begränsad tid som de får betalt för från migrationsverket och det jag försöker göra är att samarbeta med biträdet och gräva fram information som är relevant. Ju tydligare och detaljrikare den asylsökande klarar att berätta, desto större

chanser har de att bli korrekt bedömda. Det här är inte lätt om man blivit utsatt för övergrepp eller sett sin familj bli dödad. Det är svårt att våga lita på myndigheter och svårt att gå tillbaka i minnen man helst vill slippa ha.

Här kan det sedan bli en positiv eller negativ dom. Är det positivt får man stanna och allt är väl. Är det negativt får man ansöka om prövningstillstånd hos migrationsöverdomstolen. Än har jag faktiskt inte stött på någon som beviljats det, för det ska helst vara prejudicerande i det fortsatta arbetet.

Är processen rättssäker?

Det är ofta i det här skedet som de kommer till kyrkan och ber om hjälp. När jag läser igenom utredningen kan ibland uppenbara missförstånd eller feltolkningar visa sig, saker som gör att det blivit ett helt tokigt beslut och där det har gått rakt igenom hela processen utan att någon har noterat galenskapen. Jag ska ge ett exempel på detta.

En person slussas till mig genom en kollega i en annan församling, för hon tycker ”det verkar vara ett konstigt beslut”. När jag tittar på det och pratar med mannen visar det sig att migrationsverket varit väldigt initiativrika och eftersom han inte kan skickas tillbaka till sitt hemland så har de hittat på ett nytt medborgarskap åt honom i ett grannland.

Beslutet baseras på en artikel att kvinnor, som är medborgare i det landet, fr.o.m 2011 kan få medborgarskap för sina vuxna barn och eftersom denne kille var där det året så har han ”säkert ett dolt medborgarskap och skall utvisas dit”. Han har nu att bevisa att MIV ljugar och det har inte varit lätt. Dokument som visar att man är medborgare kan man få men inte ett som visar att man inte är det!

Detta passerade genom både MIV, migrationsdomstol och gavs inte prövningstillstånd i migrationsöverdomstolen och det var då han kom. Jag gjorde det domstolen borde ha gjort – undersökte premisserna för att få ett medborgarskap på de grunder som MIV angett. Första punkten var att man skulle ha bott 10 år sammanhängande i landet. Han hade varit där i 4,5 månad!

Även om man kan påtala direkta faktafel så är det hart när omöjligt att backa processen, för tanken är att det ska vara så rättssäkert att misstagen ska rättas till i nästa instans. Det är verkligen inte alltid som det görs!

Man kan då ansöka om verkställighetshinder – alltså att det finns hinder för att beslutet ska verkställas och han skall utvisas; att saker missats när beslutet fattades. Han beviljades det och har nu väntat 11 månader på nytt beslut om ärendet ska tas upp eller ej. Han får inte utvisas tills de har tittat på det igen, men en annan avdelning av samma myndighet har ändå dragit in hans dagpenning och hotar att vräka honom för att tvinga honom att lämna landet – och vart?! Jo till det land som han inte är medborgare i och som inte kommer att ta emot honom? Att ha fått insyn i så många asylprocesser gör att jag med kraft och med sorg kan hävda

att vi inte har ett rättssäkert system för asylprövningar för närvarande. Diskussionerna om ensamkommande ungdomar, som åldersuppdateras slentrianmässigt eller efter medicinska bedömningar, som ingen annan än rättsmedicinal-

verket tycks tro på. Människor som ska sändas tillbaka till ett land där de aldrig bott. Livsfaran att återsändas nonchaleras och kristna konverterer anses inte vara trovärdiga för att de har blivit kristna för fort eller för sakta. De kan låta bli att visa att de är kristna, en person ville visa att han nu tillhör Jesus och hade låtit tatuera in ett kors på armen – till honom säger MIV att han kan bära

långärmat så syns det inte. Beslut fattas på grunder som är ofattbara och målet tycks inte vara att avgöra huruvida en person utsätts för livsfara om han återsänds utan målet tycks nu vara att utvisa, - oavsett skäl! Svensk ambassadpersonal lämnar Afghanistan för det är för farligt, men barnfamiljer som aldrig satt sin fot där kan man utvisa till samma farliga land.

Jag tillhör kategorin med lågt blodtryck och har alltid piggat upp mig med lakrits. Det behöver jag inte nu när jag jobbar med det här, för blodtrycket ligger betydligt högre, alldeles naturligt!

Människor far mycket illa i vårt samhälle och ibland känns det som om den humanism som vi varit kända för i Sverige allt mera luckras upp. Människor flyr hit för vi har ett kors i vår flagga. Ett kors som ska borga för rättvisa, barmhärtighet och kärlek. Vårt samhälle bygger på kristna värderingar och tanken att alla människor har samma värde. Har vi det? Det är en fråga vi behöver ställa oss. Är svaret ”nej” så har vi ett uppdrag att försöka ändra på det! Förändringen börjar i det lilla och i arbetet för kärlek och rättvisa går Gud med oss.

Text och foto: Anna Lindén

En kylig vinterdag i början av mars läste jag i Kyrkpressen, det svensktalande Finlands svar på Kyrkans tidning, en annons som fångade mitt intresse: "Du behövs som präst hos oss". Annonsen var från Fryksände pastorat och efterlyste en präst från Finland som ville komma till församlingen och tjänstgöra. "Vi önskar att historien skall upprepa sig, så att det återigen kommer folk från Finland till vår bygd", eller något liknande stod det i annonsen.

Det där med att man önskade att historien skulle upprepa sig talade direkt till mig. Ehuru svensk och inte finne, om än sedan några år tillbaka bosatt i Åbo, besitter jag nämligen skogsfinska rötter från denna trakt på mormors sida. Hon hette som ogift Alva Johansson och kom från gården Måg-Mattes i Snårberg i norra Vitsand. Hennes skogsfinska släktnamn var Oinoinen. Mormor lämnade Snårberg först för Karlstad och sedan för Stockholm någon gång under sent 1920-tal, så det lär nog inte finnas så många kvar i livet som minns henne från Snårbergstiden.

Sagt och gjort, jag sökte tjänsten och kommer att vikariera som komminister här i pastoratet fram till den sista september. Under den tiden ser jag fram emot att få lära känna bygden och er som bor här. Sanningen att säga har jag aldrig bott så långt västerut i Sverige tidigare. Man behöver dock inte vistas här särskilt länge för att upptäcka att det är något visst med värmlänningarna, trevligare människor får man leta efter. Det är märkligt hur mentaliteten skiljer sig mellan olika landskap. Jag har kommit på mig själv med att undra varför jag inte kommit hit tidigare.

Nu visar sig Fryksände och hela Värmland från sin bästa sida, borta är snö, kyla, göriga vårvintervägar och mörker. Vi befinner oss i den allra vackraste tiden på året, mellan hägg och syren. Framför oss ligger hela den långa sommaren med dess blomsterprakt och underbara ljusa nätter: "Den blomstertid nu kommer med lust och fågring stor. Du nalkas, ljuva sommar, då gräs och gröda gror".

Psalmen innehåller ett stråk av vemod, som förhöjer dess skönhet. Vi påminns om barndomens skolavslutningar och dess evighetslånga sommarlov. Upplevelser som inte går att återskapa i vuxen ålder, hur gärna vi än skulle vilja. All jordisk skönhet bär fröet till sin egen undergång inom sig, när det är som allra finast påminns vi om att underbart är kort.

Det föranleder mig två reflektioner. Den första är att det är viktigt att odla tacksamhetens dygd. Var närvarande i ögonblicket; Gläd dig och ta emot den underbara sommaren med tacksamt hjärta. Stanna upp och njut av en blommas skönhet, lycka behöver inte vara märkvärdigare än något så enkelt. Den andra reflektionen är att naturens skönhet är en avglans av Gud, som har skapat den och oss. Endast i Honom finns den skönhet, sanning och godhet som aldrig förgår.

När fotbollen blir livsviktig

Akelo! Akelo! Ijuder hejaropen bredvid fotbollsplanen. Akelo är den 18-åriga tjejen som snyggt plockar ner bollen med bröstet och passar upp till en av sina medspelare. Det är Akelo som slår alla frisparkar och hörnor, som gjort flest mål i laget och som utan tvekan utnämns till lagets bästa spelare.

Det är också Akelo som bor med sin mamma och sina syskon i flyktinglägrets mest utsatta bostadsområde och knappt överlever på 1800 kalorier daglig matranson.

Akelo sitter bredvid sin mamma på en träbänk invid familjens hus av lera, grenar och plåt. Närheten mellan mamma och dotter är påtaglig, en relation med kärlek och respekt har vuxit fram genom åren inträngda på det lilla utrymmet där familjen samsas. Pappan dog för sex år sedan och dessutom har en av Akelos systrar dött. Två av Akelos storasysstrar har redan fått barn så nu bor också fyra små barn i deras hushåll. Tillvaron är mycket utsatt, huset har ingen riktig dörr och oron för inbrott och övergrepp är ständigt närvarande.

Utmaningarna för en tjej som Akelo är så många och stora att de inte går att räkna upp. Men det som ger henne styrka uttrycker hon med tydlighet: Att spela fotboll.

– Det är min talang. Jag älskar att springa på planen med mina lagkamrater, när de springer efter mig och firar mig när jag gjort mål, säger Akelo och lyser upp i hela ansiktet.

”En tjej ska inte lyfta på benen”

Att spela fotboll för en tjej i Kakuma flyktingläger är svårt. Akelo får ofta höra att hon inte är en riktig kvinna, att hon borde vara hemma och sköta sina sysslor istället.

– Dom säger: En tjej ska inte lyfta på benen. Har du inte tvätt och städ att sköta? Jag säger att vi är många systrar, vi delar på sysslorna. Jag har en solcellslampa så jag gör mina läxor på kvällarna, jag har tid att spela fotboll en timme efter skolan.

Akelo har ett år kvar i skolan men just nu är skolan stängd på grund av våldsamma upplopp. Skolledningen ville införa en skolvavgift på ca 100 kr per termin vilket gjorde elever och föräldrar mycket upprörda. Några elever gick till attack mot skolpersonalen, flera skadades svårt och nu behöver förhandlingar och rättegångar bli klara innan skolan kan öppna igen. Våld utlöses lätt i en desperat tillvaro, där matranson om endast 1800 kalorier per person och dag inte är tillräck-

lig och alltför många människor är precis på gränsen till att överleva.

För ungdomarna i lägret blir då fritidsaktiviteterna det enda som skapar mening och struktur i tillvaron. Svenska kyrkans internationella arbete har varit med och finansierat lägret sedan det öppnade 1992 och våra partner på plats insåg snabbt att utbildning och organiserade fritidsaktiviteter för barn och unga var en livsviktig insats. Genom att satsa på ledarutbildningar och samla ungdomar i grupp lär de sig att stötta varandra. Det bygger en ny gemenskap, en känsla av att de kan utvecklas tillsammans och insikten att samarbete är bättre än konflikt. Speciellt för flickor är en aktiv fritid vägen framåt mot jämställdhet, ett sätt att få en egen identitet och möjlighet att delta i aktiviteter och beslut som formar deras framtid.

Aldrig varit utanför flyktinglägret

Akelos mamma stöttar sina barn att idrotta, så länge de också sköter skolan. Utbildning är viktigast, säger hon, men gläds åt att flera av hennes döttrar också har stor talang. Akelos två yngre systrar är också mycket framgångsrika, den ena systemen spelar precis som Akelo fotboll i Kakumas högsta division och den andra systemen har just blivit uttagen till träningsläger i Nairobi, för att kanske få delta i Kenyas olympiska landslag i löpning. Det är en fantastisk möjlighet att få resa utanför lägret tack vare idrotten. Akelo är född i flyktinglägret och har under sina 18 år aldrig fått se något annat. Familjen har inget att återvända till i mammans hemland Sydsudan, de har minimal chans att få uppehållstillstånd i ett annat land och de har inte tillstånd att vistas utanför lägrets gränser. Akelos stora chans att någonsin komma ut ur flyktinglägret är en karriär inom fotbollen. Hon drömmer inte om att skaffa sig en partner eller en familj, allt hon vill är att få spela fotboll. Hon spelar för sitt liv och sin framtid.

Text: Susanna Olivin
Foto: Jesper Wahlström

Svenska kyrkans internationella arbete

Svenska kyrkans internationella arbete stödjer fritidsaktiviteter för tjejer och killar i flyktingläger världen om. Organiserad fritid förenar flyktingar från olika länder, religioner och kulturer. Under aktiviteterna lär sig ungdomarna om regler, normer och respekt. Genom att samarbeta i exempelvis ett fotbollslag lär de känna varandra, vilket motverkar konflikter och skapar en tryggare tillvaro utan våld. En aktiv fritid för flickor leder till ett mer jämställt samhälle, där alla människor kan delta i aktiviteter och beslut. Ge ungdomar på flykt möjlighet att skapa sig en bättre framtid. **Swisha en gåva till 9001223.** Tack!

Ljuset

Text: Else-Britt Kjellqvist Foto: Birgitta Brorson

Det är midsommartid och jag instämmer med konstnären Cecilia Edefalk när hon i en intervju påpekar att vi nordbor har ett särskilt förhållande till ljus. "Jag fascineras av hur dramatiskt olika det kan vara, särskilt vid midsommartid. Det mest speciella är det där kusligt vackra, silvriga ljuset

tio minuter innan allt tonar bort i mörker." Men riktigt mörkt blir det ju aldrig under dessa åtråvärda nordiska sommarnätter. Själv börjar jag längta redan i november och vårdagjämningen den 20 mars är en högtidsdag. Nu vänder det. Äntligen. Ljuset är på väg!

Men det finns olika slags ljus vilka jag nogsamt räknar upp i dikten Ljuset vilken är för lång att återge här men i urval lyder:

Vilket ljus talar vi om?

Neon

Laser

...

Svavelstickornas

De brända barnens

Skymningens

Fyrarnas dunkande hjärtan

Slutet av tunneln

...

Växthusets värmeljus i vinternatten

Det slocknade

Det sanna

Världens ...

I Bibeln vimlar det av ljus som i Bergspredikan när Jesus går upp på berget för att undervisa: "Ni är världens ljus." Och för den som har uppnått kärleken "viker mörkret och det sanna ljuset lyser redan", säger Johannes. (1 Joh 2:8)

I dikten omnämns även Nagasakis och Hiroshimas ljus vilket dramatikern Yukio Mishima i sin pjäs Markisinnan de Sade skriven 1965 och regisserad på Dramaten av Ingmar Bergman, kallar onskans ljus. När atombomberna föll var han i tjugoförsta åldern.

Många av oss har upplevt att vid en förlust, olycka eller ett sjukdomsbesked lägger sig mörkret och du befinner dig plötsligt i en tunnel. Men när vi efter en tid börjar se en strimma ljus längst bort i tunneln väcks hoppet. Du kommer att komma igenom! Mörkret varar inte för alltid.

Liksom inom all mystik kan man i den kristna finna mängder av ljusberättelser. Och det har hänt, framför allt inför uppbrott, att jag mött ett särskilt ljus. Det steg upp liksom en bekräftelse på att jag var på rätt väg – ett ljus som spred lugn och förvisning. För att förstå gången det hände förstå mer började jag läsa om det gudomliga ljuset i Östkyrkans mystiska teologi av teologen Vladimir Lossky (1903-1958). Där står att i den mån Gud ger sig till känna är han ljus. Och det är ett ljus vi återfinner hos alla folk och i alla trosuppfattningar.

Redan som barn drogs jag till ljuset. Försjönk i vågornas glitter vid horisonten. Eller var det ljuset som drog mig till sig? En mystiker som betytt mycket är skomakare Hjalmar Ekström som delade yrke med min farfar. Fyraårig ser Hjalmar en ljusgestalt som sakta skrider fram mot hans säng och ser på honom med "mildmäktig" blick. Han blir nyfiken och sträcker ut handen mot gestalten då han känner en stickande smärta i tummen. Pojken somnar om och berättar, när han vaknar, om händelsen för modern som säger att det var en dröm men inför brännblåsan står hon undrande.

När jag var barn berättade min älskade faster Anna, som var syster till min morfar, att när hon var elva år och hon och

alla syskonen, den yngsta två år, satt vid moderns dödsbädd, hördes hon innan hon gav upp andan säga: "O, nu kommer det, det kommer – ljuset." Ett vittnesbörd som gjorde ett outplånligt intryck. Inte minst därför att faster Anna var en av de få vuxna i min omgivning som jag kände förtroende för och litade på.

Författaren Emilia Fogelklou född 1878 ska hela sitt liv återkomma till en händelse den 29 maj 1902 som hon kallade sin "verklighetsupplevelse". Den finns återgiven i en stor biografi om henne av Malin Bergman Andrews: "Utan syner eller ljud av tal eller mänsklig förmedling upplevde hon i utomordentligt klarvaken medvetenhet det stora förlösande, inre undret. Det 'tomma skalet' liksom brast. All tyngd och vända, hela överklighetstillståndet sjönk undan. Hon förnam levande godhet, glädje, ljus som en genomstrålade klar, lyftande, omslutande, otvetydig verklighet djupt inifrån." Och Emilia Fogelklou förstod att vad som hänt henne stod öppet för alla människor.

Ja, men de flesta håller nog tyst om sådana upplevelser. Vem vill riskera att bli uppfattad som udda, konstig eller till och med galen. Sådana erfarenheter kan ju även verka skrämmande för en själv. Något som man helst vill glömma så fort som möjligt. I varje fall dröjde Ruth Dahlén länge med att berätta om sina ljusupplevelser. Hon beskriver sig som en i alla avseenden "vanlig" människa; hade aldrig läst teologi, filosofi eller psykologi och levde i en miljö där sådant aldrig diskuterades. När hon vid tjugofyra års ålder gifte sig hade hon vänt ryggen åt alla samfund. Men när hon var bedrövad brukade hon fly till Gud i bön.

Ruth Dahlén föddes 1906 men innan hon 1976 gick bort hann hon i manusform färdigställa sina anteckningar om de ljusvisioner hon haft långt tidigare och 1970 framträdde hon i tv. Sin första vision kallade hon för skapelsevisionen vilken drabbade henne i fyrtioårsåldern under en skidtur. Upplevelsen talar för sig själv och får avsluta:

Plötsligt hände något med granbarret, det löstes upp i flimrande vågor av ljus, ett ljus oändligt mycket intensivare än solens sken men dock ej bländande. Ljusvågorna tycktes röra sig oerhört snabbt i någon sorts spiralform inne i granbarret, som dock hela tiden behöll sin form och karaktär av granbarr. Snart är hela granen förvandlad till ljus, ja hela skogen är ett enda liv av samma levande ljus, levande på ett sätt mot vilket vanligt jordiskt liv ter sig nästan livlöst. Själv hade jag också blivit en ljusgestalt, jag såg på mina händer som kunde gripa om den brinnande granens kvistar, mina händer voro av samma genomskinliga ljus. Hela skapelsen vibrerade av dessa oerhört snabba ljusvågor, där man tydligt kunde se varje enskild ljusstråle. Jag såg mig själv, såg min kropp genomgå en förvandling, mer och mer blev jag till ljus ...

Else-Britt Kjellqvist,
poet, författare och
psykoanalytiker.

En kärlek så stor

boken om Bengt Jonson

Text och foto: Birgitta Brorson

Boksläpp av boken "EN KÄRLEK SÅ STOR" av Thor Ullerö skedde på församlingshemmet i Fryksände på påsksöndagen. Många människor kom för att lyssna på Thor Ullerö, Stefan Degerlund, Thor Heyerdahl Jr, Håkan Lind när de berättade om sina möten med Bengt. Sunne Manskör underhöll, Ingela Älvskog predikade och det bjöds på kaffe och våfflor.

Predikan om att våga och om kärlek

Vid påsksöndagens högmässa den 23 mars predikade Ingela Älvskog på temat att våga och om kärlek.

"Många gånger står människan inför tvära kast; lycka, sorg, förhoppningar, drömmar som kapsejsar men nya öppningar visar sig, en strimma mitt i skogen, en oväntad glänta som bara den som gått vilse kan hitta. Det är tid att förstå

kärlekens makt, barn och vuxna ska älskas villkorslöst och botemedlet från rädsla är just kärlek. Vi måste ha modet att älska andra och oss själva."

Timingen var perfekt att presentera den nya boken om Bengt just i dag. Bengt dök ner i världens oroshärder med stort mod och stor kärlek. Det kanske är något för oss alla att försöka ta till oss, vara lite modigare och våga visa kärlek.

Bengts familj: hustru Karin med
döttrarna Ingrid, Anna och Malin

Stefan Degerlund

Håkan Lindh

Thor Heyerdahl Jr.

Thor Ullerö signerar böcker

”En
kärlek
så
stor”

Sunne Manskör

Boksläpp i församlingshemmet

Stefan Degerlund som jobbat med Bengt i många år berättade om Bengt med humor, värme och glädje och om hans förmåga att se saker positivt när andra såg hinder.

Bengt producerade 100-tals filmer under åren 1961-2017. Bengt och Sebra Film filmade i uppemot 130 länder. Resorna var ibland mycket dramatiska. De har varit med om flyghaverier, beskjutningar och bombexplosioner, de har intervjuat bl a Nelson Mandela, Moder Theresa och Indira Gandhi.

Bengt hade redan tidigare blivit tillfrågad om att en bok om honom skulle skrivas, vilket han avböjt, det stred mot hans ödmjuka natur. 2016 gav han äntligen sitt ok.

”En kärlek så stor” är ingen traditionell biografi utan är skriven i romanform med lite fiktion, men allt som skrivits

är förankrat i verkligheten. Thor Ullerö har gjort timvis med intervjuer med Bengt och hans familj, vänner och kollegor. Thor ville komma under huden på Bengt, vad han trodde på, vad han inte trodde på. Familjen och framförallt dottern Ingrid har bidragit med bilder till boken.

Boken handlar inte bara om kärleken till de unika möjligheter filmmediet skapar, utan handlar också om kärleken till familjen och till människorna över hela planeten.

Vill du köpa boken så kan du köpa den på Sebra Film, ring 0560-14145 eller maila info@sebrafilm.se.

Bengt Jonson har blivit hedrad med en minnesskog i ”Thor Heyerdahls klimatpark i Myanmar” som tack för sin livslånga insats för en bättre värld planterade invånarna i området 10 000 mangroveträd till Bengts minne.

Kanske stiftets sinnaste orgel!

Text: Katharina Hieke

Så sa domkyrkoorganisten Jörgen Martinsson förtjust vid första mötet med Fryksände kyrkas ombyggda läktarorgel.

I skrivande stund är instrumentet nästan färdigt, orgelbyggarna ska komma hit vid några tillfällen för att justera en del "barnsjukdomar" och installera ett par stämmor så fort de är levererade. Sedan är orgeln, vår egen orkester, komplett

med både en rejält förstärkt bassektion, blåsare och stråkare. Ja, orgelns stämmor kan jämföras med orkesterns instrument och även om alla stämmor i en mening är "blåsinstrument" så liknar dock vissa stämmors klang snarare stråkinstrumentens – andra däremot låter som flöjter, oboer eller trumpet. Du som besökt lunchkonserterna eller orgelaftonen "Jubilate" med kända och älskade orgelstycken 21 april har redan fått höra hur fin den har blivit. (Vid detta tillfälle har för övrigt

Gunnar Idenstam

Konsertorganisten, kompositören och folkmusikern Gunnar Idenstams uppväxt präglades av krocken mellan 70-talets folkrock och symfonirock och den kyrkliga miljö som introducerade honom för orgeln som instrument. Idag förenar han dessa influenser i sin musik, då han bygger broar mellan den franska katedralmusik traditionen och symfonisk rock och svensk folkmusik. För att hitta plattformen för den genrebreddande musik han gör och utövar idag gick han via Kungliga Musikhögskolan i Stockholm till Paris, där han skolades i den franska virtuosa traditionen under den legendariska Marie-Claire Alain. Han erhöll solistdiplom och högsta möjliga utmärkelser i både Sverige och Frankrike. 1984 vann han som hittills ende nordeuropé den prestigefyllda internationella tävlingen i improvisation "Grand Prix de Chartres". Sedan 1986 gör han internationell karriär som konsertorganist.

Hans senaste solo CD (BIS Records) innehåller hans arrangemang av orkesterverk av Ravel (Bolero, La Valse etc.) och Debussy (La Mer).

År 2012 tilldelas han Musikaliska Akademiens stora interpretpris för sitt förnyande av orgelkonsten. Priset delades ut av Hans Majestät Kung Carl den XVI Gustaf. I juni 2013 mottog han den kungliga medaljen Litteris et artibus för sina framstående insatser som musiker. Idenstam är ledamot av Kungliga Musikaliska akademien sedan maj 2013.

Foto: Nils Petter Nilsson

även församlingens orgelelev Oisin Högfeldt fått spela några stycken). En del gäster på begravningar och gudstjänster har reagerat på att den låter så mjukt och vackert – vid andra tillfällen märks det att det finns bra "tryck" i piporna, så att det känns i hela kroppen för dem som sitter i kyrkbänken.

Instrumentens drottning som nu strålar i ny glans ska visa vad den går för när den internationellt firade orgelvirtuosen Gunnar Idenstam ska komma till Fryksände i midsommar-

natten och bjuda på orgelmusik med stor genbredd. Det blir dansant musik av Praetorius, Bach, även svensk folkmusik och höjdpunkter från hans kommande cd "Metal Angel".

Vi planerar för att starta höstterminen med en orgeldag den 26 augusti då vi officiellt tar orgeln i bruk för både gudstjänst och konsert, och det blir även tillfället för barn och familjer att bekanta sig med instrumentet på ett lättsamt sätt mitt på dagen.

Fryksände kyrkokör

I SOLLERÖ KYRKA

Den sista helgen i april gav vi oss iväg på en liten resa, anledningen var att vi skulle medverka i högmässan i Sollerö kyrka på söndagen. Vad passade då inte bättre än att se lite mer av Dalarna när vi ändå var iväg och en av våra körmedlemmar planerade ihop en fin liten tur.

Text: Lena Lindgren Foto: Ola Myrvold och Lena Lindgren

Vi reste på lördag morgon med målet att äta lunch i Mora och sedan besöka Zornmuseet och få en guidad visning på Zorngården. Några av oss passade på att pröva akustiken i Mora kyrka där Värmlandsvisan klingade vackert! Zorn var inte bara konstnär utan även en samlare av rang och en mycket modern man. I museet visades utöver hans egna verk även en del av hans olika samlingar. Inne i huset var arbetshöjden i köket ungefär som den är i dagens kök, de hade telefon och varmvattenberedare och han och hans hustru var väldigt måna om sin personal. Guiden var mycket duktig och då hon visste att vi var en kör, ville hon gärna få ett smakprov så vi sjöng Värmlandsvisan även här, i det stora sällskapsrummet på andra våningen där säkert många sjungit förr.

Vi åkte sedan vidare genom bygden till övernattnings på Åsengården som ligger högt med vacker utsikt över Siljan. Där bjöds på god middag och trevlig samvaro.

Under vintern och våren har vi övat inför att vi ska framföra Atle Burmans/Rejbjörn Carlshamres sångsvit "Guds vackraste tanke" i Fryksände kyrka den 2 juni, och det var dessa sånger vi sjöng på högmässan i Sollerö kyrka. En vacker kyrka med fin akustik.

Vi tycker mycket om att sjunga och Katharina Hieke som är vår körledare är duktig på att planera repertoar och att utmana oss. De senaste åren har vi sjungit allt från enklare visor till att vi framfört Matteuspassionen tillsammans med Stockholms gosskör och Wermlands operas orkester. På pingstdagen framför vi folkmusikmässa "I välsignan och fröjd" i Fryksände kyrka. Vi gillar också att göra små äventyr som denna resa, det är roligt att göra något mer än att sjunga tillsammans!

Vi är ett gott gäng som träffas och övar varje onsdag och vi vill gärna dela den sånggemenskapen med fler! Tycker du om att sjunga? Hör av dig till Katharina!

Sollerö kyrka

Utsikt från Åsengården över Siljan

Zornmuseet

Sommarkvällsmässor

Varje tisdagskväll från 26 juni - 14 augusti kl. 19 kommer det att firas en stilla mässa i koret i Fryksände kyrka. Präst: Anna Lindén.
Alla hälsas hjärtligt välkomna!

LEVA VIDARE

Har du förlorat någon som står dig nära? Att sörja någon kan vara mycket tungt. Genom att i en liten grupp dela sorgen med andra, kan den bli något lättare att bära.

Välkommen att anmäla dig till höstens Leva-vidaregrupp!

Start: Måndagen den 3/9

Tid: Kl. 17.30-19.30

Plats: Fryksände församlingshem
Vi möts vid 6 tillfällen varannan vecka
Max 7 deltagare

Info: Ledare, Karin Lövestam-Öberg
tel. 070-671 39 61
Ledare, Eva Bonander
tel. 070-375 41 44

Anm: Senast 31/8 till pastorsexp.
tel. 0560-272 00

Deltagandet är kostnadsfritt!

SIRI_4K

SIRI_4K heter Torsby Löpar-klubbs nya tävling och som gick av stapeln på Kristi himmelsfärdsdag.

Överskottet - som uppgick till drygt 5000 kr - skänks till barn och unga genom Svenska kyrkans Internationella arbete och checken kommer att överlämnas i familjegudstjänsten den 3/6. Bygdekännaren Håkan Larsson berättade om Siri, som gick vilse i skogen kring Bada och som hittade hem tack vare kyrkklockornas ljud. Vädret var på topp och Fryksände pastorat bjöd de medverkande på Anna-Karins nybakta kanelbullar, saft och kaffe.

Andakter i juli på Valbergsgården

Under två onsdagar, 11 juli och 25 juli kl. 15 håller Anna Lindén och Birgit Jöhnsson andakter på Valbergsgården.
Alla hälsas hjärtligt välkomna!

Nu är det dags att anmäla dig till kommande läsårs konfirmationsläsning

Har du inte fått någon broschyr hemskickad?
Ring eller maila så sänder vi den, 0560-272 00,
fryksande.pastorat@svenskakyrkan.se

Broschyren finns även på vår hemsida:
www.svenskakyrkan.se/fryksande

Vid frågor kontakta kyrkoherde Johan Bonander,
johan.bonander@svenskakyrkan.se,
tel. 272 01, 200 13.

En kväll i Vitsand som fick konsekvenser

Text: Rose-Marie Stenmark Foto: Christer Bergqvist

Den 24/2 hade vi en gospelin-spirerad helgmålsbön i Vitsands kyrka. Den fick oanade följder. Veckan efter röstade nämligen Östmarks bygde- och kyrkokör igenom ett namn- och inrikt-ningsbyte. Där och då föddes GOSPELKÖREN.

Allt började med projektet: "prova på gospel - öppet för alla" där fem intensiva övningsveckor mynnade ut i en välbesökt och uppskattad allsångskonsert med namnet GOSPEL-NIGHT. Nya körsångare hade strömmat till och ett uppenbart gospelbehov uppdagades. Eftersom denna 3-stämmiga kör har en lång tradition av årligen återkommande sånguppdrag, (som man även fortsättningsvis vill försöka tillmötesgå), så är repertoaren fortsatt blandad, men med tonvikt på gospel och med målet att kontinuerligt utöka gospelrepertoaren så att regelbundna gospelgudstjänster, gospelnights och afternoongospels möjliggörs.

Vill du vara med?

Alla som vill vara med är hjärtligt välkomna till Östmarks församlingshem på tisdagar kl. 18.30-20.30 då Gospelkören övar.

Har du svårt att komma till Östmark, men är ledig dagtid, så är du lika varmt välkommen till kören TONTRÄFFEN som just nu övar samma sånger i Fryksände församlingshem på onsdagar kl. 12-13.30.

Körledare: Rose-Marie "Mia" Stenmark,

Tel: 070-200 01 56

Mail: rose-marie.stenmark@svenskakyrkan.se

Din svenska kyrka

Jag är så glad att vara verksam i Svenska kyrkan. Denna vår gemensamma kyrka som täcker hela landet med våra gemensamma rötter och vår tradition.

Text: Johan Bonander Foto: Birgitta Brorson

Min målsättning som kyrkoherde vad gäller just Fryksände pastorat är att vi ska finnas på plats, för dig, då du behöver det. Dessa behov skiftar över tid. Precis som livet skiftar över tid. Men om det så är kring ett dop, en vigsel, en begravning, en konfirmation, en vanlig gudstjänst, i våra körer, i krisens minut då en förlust plötsligt inträffat, i behovet av samtal och själavård; vägledning – i det fördolda, sökandes – eller i kyrkparken då all barnverksamhet tar sommarlov med vår traditionella försommarfest med skratt, möten, igenkännande leenden och varm korv med bröd så ska mötet med Din kyrka vara positivt.

Mycket tyder på att vi som civilisation är på väg mot stora utmaningar i närtid. Det sätt vi levt på de senaste 50 åren kräver nästan två jordklot och vi måste radikalt förändra vårt sätt att leva. Kommer den förändringen gå klokt och mjukt till eller blir det en svår och brutal omställning? Om det vet vi inte men det vi kan ana är att i ett tio, tjugo- och trettioårs-perspektiv så står vi inför omställningar och utmaningar som heter duga. Vi kommer att behöva varandra. Kunna samtala med varandra. Och jag tror vi kommer inse allt mer att vi behöver vår Skapare som vägledare och beskyddare.

”Kan själv!” bibeln är fylld av civilisationer och tider då just detta ”Kan själv!” lett rakt in i en återvändsgränd utan like.

Vi är faktiskt en del av ett större sammanhang, skapade och sammanlänkade med såväl Skaparen – en självständig och ett i allra högsta grad levande väsen; Gud – som skapelsen. Ju förr vi inser det, vårt beroende av Gud och vårt beroende av varandra – lokalt som globalt – kan vi anpassa oss

till just vårt jordklots förutsättningar och möjligheter. Och såhär i sommartid, hur vacker är den inte, vårt hem, vår plats i rymden, vår jord?

Jesus sa att han ”kommer inte härifrån utan ovanifrån”. Vad menade han med det? Han ville få oss att inse att det finns en större vishet, en större andlighet, ett ljus som han kommit till Jorden, för att ge oss. Och just denna vishet; i form av empati och ett genuint intresse, att vilja och kunna samtala om livets väsentligheter är färdigheter vi kan träna upp, likt en muskel. Vi har det med oss men förutsätter att vi ger dessa egenskaper möjlighet att växa. Hur då? Jo, genom att prioritera just det! Hur då? Genom att prioritera bort det som inte gynnar de egenskaperna. Svårare än så är det inte!

Jag är övertygad om att vi, trots den så kallade sekulariseringen som gör att många fått för sig att en levande relation med Gud helt enkelt kan vara, så småningom kommer inse vårt behov av att vända oss till vår Skapare såväl individuellt som gemensamt. Här är kyrkans skatter i form av psalmer, bönen och inte minst orden direkt från Jesus och hans apostlar ovärderliga. Vad betyder de idag? För mig? För oss?

Du är alltid välkommen till din svenska kyrka – med frågor, kritik, önskemål, tankar och spörsmål. Längst bak i tidningen har du telefonnummer och adresser till oss anställda och respektive ordförande i våra församlingar och kyrkoråd. Tillsammans är vi Svenska kyrkan, denna helt unika pärla i världens kristenhet med uppdraget att frimodigt utforska och söka lyss till han, han ”ovanifrån” och vad det har för konsekvenser för oss här och nu. Tveka inte att höra av dig!

PROGRAM

SOMMARMUSIK 2018

TORSD. 14 JUNI KL. 19.00

FRYKSÄNDE KYRKA

Musik i sommarkväll – Roger Molin, gitarr.

LÖRD. 16 JUNI KL. 18.00

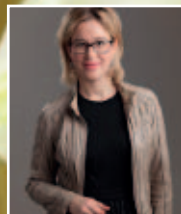
FRYKSÄNDE KYRKA

Sommarorgel – Lättsam orgelmusik spelas på läktarorgeln av Katharina Hieke.

FRED. 22 JUNI KL. 22.00

FRYKSÄNDE KYRKA

Danser i midsommarnatten – Orgel-virtuosen Gunnar Idenstam spelar musik av Praetorius, Bach, svenska polskor och improvisationer.

SÖND. 24 JUNI KL. 18.00

LEKVATNETS KYRKA

Musik i sommarkväll – med spelmannen Per-Thomas Eriksson m.fl.

TORSD. 28 JUNI KL. 19.00

VITSANDS KYRKA

Musik i sommarkväll – med Roland Nilsson med vänner.

TORSD. 5 JULI KL. 19.00

FRYKSÄNDE KYRKA

Musik i sommarkväll – med RimBim. "Side by side" ett judiskt-kristet samarbete.

TORSD. 12 JULI KL. 19.00

FRYKSÄNDE KYRKA

Musik i sommarkväll – med Helena Ek och Peter Janson.

TORSD 19 JULI KL. 19.00

ÖSTMARKS KYRKA

Visor i sommarkväll – med Björn Sandborg.

TORSD. 26 JULI KL. 19.00

FRYKSÄNDE KYRKA

Musik i sommarkväll – med Per Bäcker duo.

LÖRD. 28 JULI KL. 17.00

FRYKSÄNDE KYRKA

Konsert med Geijerskolan i Ransäter som för 65:e gången anordnar en internationell musikvecka och avslutningskonserten hålls i Fryksände kyrka. Ca .130 medverkande. Bl a framförs "Missa di Gloria" av Giacomo Puccini. Dirigent Hanna Sandman, Stockholm. Medv. blockflöjtsensemble, ungdomskör, stråkorkester, Nazani Aghakhani, Wien, PerHenrik Vincent, Stockholm samt Eckhard Thiel, Leer.

TORSD. 2 AUG. KL. 19.00

FRYKSÄNDE KYRKA

Musik i sommarkväll – Christoffer Börjars och Jolene Fredricsson

LÖRD. 4 AUG. KL. 18.00

FRYKSÄNDE KYRKA

Helgsmål – med Johan Bonander och Christoffer Börjars. Gäst Sven-Göran Svennis Eriksson – att bygga ett vinnande team, vikten av goda värderingar.

TORSD. 9 AUG. KL. 19.00

FRYKSÄNDE KYRKA

Musik i sommarkväll – med Soul to Soul. "Toner som berör" vacker stämsång, gitarr, bas och piano. Medv. Susanne Saikoff, Marie Pettersson och Marcos Ciscar.

TORSD. 16 AUG. KL. 19.00

LEKVATNETS KYRKA

Musik i sommarkväll – Allsång med Frippe.

TORSD. 23 AUG. KL. 19.00

FRYKSÄNDE KYRKA

Musik i sommarkväll – Kyrkomusiker i Fryksände pastorat bjuder på musik.

**SÖND. 26 AUG.
FRYKSÄNDE KYRKA**

Orgelfest! Läktarorgeln i ny glans
Kl. 11.00 Festhögmässa
Kl. 14.00 Familjekonsert med visning
Kl. 18.00 Orgelafton
Vid orgeln: Dr Wolfgang Reisinger (Wien) och Katharina Hieke.

Ny kyrkohandbok

Från och med pingst så har Svenska kyrkan en ny kyrkohandbok. Den brukar bytas ut runt vart trettionde år och nu var det dags igen.

Text och foto: Johan Bonander

På kort sikt märks inte skiftet av handbok så mycket då sättes vi firar gudstjänst - i enlighet med 1986 års handbok - är möjlig även i 2017 års version. I samråd med alla församlingsråd i pastoratet så blir det så ett tag framöver.

Som en del i församlingsinstruktionsarbetet som nu vidtar andra halvan av 2018 finns möjlighet att fundera mer på hur vi vårt pastorat ska nyttja den nya handbokens nya möjligheter. Men då det nu är drygt trettio år till nästa handbok

kommer så har vi trots allt tiden på oss. Det finns även en trygghet och glädje i att fira gudstjänst som vi brukar.

Bilderna är tagna den 14/5 i domkyrkan då den nya handboken delades ut till alla präster och musiker i stiftet som en gåva av biskop Sören Dalevi.

Har du tankar och funderingar kring den nya handbokens möjligheter, tveka inte att ta upp detta med oss präster och musiker.

Döpta**FRYKSÄNDE**

- 11/3 Clara Frykestam Eriksson
- 24/3 Bonnie Carlsson
- 7/4 Nea Bäckström
- 7/4 Joshua Hornman
- 8/4 Habib Rezai
- 21/4 Dante Barth
- 21/4 Ebbe Szakal
- 28/4 Vilda Lövhagen
- 6/5 Lilly Sandberg Karlsson
- 12/5 Ingrid Jonsson
- 19/5 Ebba Ronge
- 19/5 Carl Jansson

LEKVATTNET

- 1/4 My Hilmeresson
- 7/4 Kelly Engelstad

ÖSTMARK

- 28/4 Elea Torndahl
- 13/5 Zeeshan Haidari

Avlidna**FRYKSÄNDE**

- 1/3 Caisa Persson 83 år
- 6/3 Karin Olsson 96 år
- 7/3 Aina Bäckström 94 år
- 8/3 Hildur Wadman 100 år
- 9/3 Ellen Jonsson 100 år
- 19/3 Amy Bergström 87 år
- 19/3 Herbert Nilsson 77 år
- 25/3 Kajsa Halldin 81 år
- 27/3 Hans Carlson 56 år
- 27/3 Ole Jan Henriksen 71 år
- 29/3 Astrid Lanäs 87 år
- 31/3 Gunborg Einarsson 95 år
- 3/4 Ingemar Andersson 69 år
- 17/4 Ulf Sandberg 81 år
- 19/4 Carina Olsson 56 år
- 24/4 Lissie Berg 77 år
- 26/4 Elis Andersson 82 år
- 26/4 Börje Eriksson 86 år
- 27/4 Karl-Axel Uddström 62 år
- 28/4 Ivar Nilsson 89 år
- 3/5 Inge Olsson 67 år
- 11/5 Anny Olsson 89 år

LEKVATTNET

- 6/3 Rune Nilsson 91 år
- 23/4 Svea Fernström 95 år

VITSAND

- 6/2 Aina Persson 98 år
- 24/4 Ingvar Johansson 90 år

ÖSTMARK

- 9/3 Sven Hedlund 89 år
- 12/3 Rolf Arnesson 76 år
- 14/3 Ingalill Henriksson 77 år
- 16/3 Henry Eriksson 90 år
- 28/3 Inger Edvardsson 81 år
- 30/4 Gertrud Helgeberg 82 år
- 6/5 Elsa Bolin 92 år

PASTORSEXPEDITION 272 00

Anna-Lena Yderstig, kyrkoskrivare
Besöksadress: Kyrkogatan 26 Postadress: Box 52, 685 22 Torsby
E-post: fryksande.pastorat@svenskakyrkan.se
Hemsida: www.fryksandepastorat.se
Öppet: mån-tis 10-12, ons-tors 10-12, 13-15

KYRKOHERDE

Johan Bonander 272 01
Tjänstebostad, Östmarks prästgård 200 13

KOMMINISTRAR

Ingela Älvskog 073-022 69 54
Anna-Christina Andersson, vik komminister 070-567 15 42
Katarina Wolf (20 % våren -18) 070-352 32 27
Anna Lindén, vik komminister 070-606 41 03

DIAKONER

Eva Bonander 070-375 41 44
Karin Lövestam-Öberg 070-671 39 61
Eva Zakrismark 070-280 12 62

FÖRSAMLINGSPEDAGOG

Hans Öberg 070-250 37 63

MUSIKER

Katharina Hieke, organist 070-280 91 88
Lena Engelbrektsnäs, kantor 070-280 69 74
Rose Marie Stenmark, kantor 070-200 01 56
Anders Halvarsson 070-280 74 26

INFORMATÖR

Birgitta Brorson 272 04

KYRKOFÖRVALTNING

Elisabeth Johnsson, kyrkokamrer 272 14
Marie Nilsson, kyrkokamrersassistent 272 03

KYRKOGÅRDSFÖRVALTNING

Lars Wikström, kyrkogårdschef 272 07
Lars Olsson, vice kyrkogårdschef 070-288 36 90
Kyrkogatan 26 070-531 01 64

KYRKVAKTMÄSTARE

Lisbeth Kanth 070-691 81 64
Henry Sjölund 070-222 18 57

FRYKSÄNDE FÖRSAMLING

Anna-Karin Jönsson, församlingsvärdinna 272 15
Annamaj Carlsson, lokalvärdare 272 05
Blomsterfonden, pastorsexpeditionen 272 00
eller via hemsidan www.fryksandepastorat.se

LEKVATTNETS FÖRSAMLING

Kyrkogårdsärende kontakta Lars Olsson 070-288 36 90
Kyrkan/församlingshemmet 501 01
Blomsterfonden, Anders Nilsson 500 28, 070-670 97 20

VITSANDS FÖRSAMLING

Roland Nilsson, kyrkogårdens kontaktperson 070-304 57 36
Blomsterfonden, Arnold Mattsson 423 09, 310 75

ÖSTMARKS FÖRSAMLING

Stig Norman, kyrkogårdens kontaktperson 070-595 73 56
Församlingshemmet 200 59
Blomsterfonden, Maj-Lis Haglund 210 09

KYRKORÅDETS ORDFÖRANDE

Fryksände pastorat, Rune Mattsson 132 82

FÖRSAMLINGSRÅDENS ORDFÖRANDE

Fryksände, Torbjörn Jansson 0560-423 58
Lekvattnet, Inga-Britt Keck Karlsson 520 50
Vitsand, Thore Jonsson 070-511 84 38
Östmark, Roger Ericsson 070-693 62 68